

Diplomová práce, TF JU

Autor: Jan Zabranský

červen 2006

Název: Volný čas a jeho hodnocení v učení katolické církve

Posudek oponenta:

Autor se ve své práci chce zabývat problematikou volného času a jeho hodnocení v učení katolické církve. V úvodu, který považuji za nadbytečně rozsáhlý (přivítal bych jasné stanovení cílů, metodu a strukturu práce) autor popisuje historku, ze které se zdá, že cílem práce je problém „svěcení neděle“ – v jeho různých formách. Tak se nakonec trochu zdá při čtení závěru. Už v úvodu se ale autor zabývá dvěma skutečnostmi – problematikou volného času obecně i slavením neděle. Domnívám se, že práci by prospělo, kdyby si zvolil jeden úhel pohledu a toho se důsledně držel. Nakonec už název práce mluví o něčem jiném, než kam se v práci posunulo těžiště v její druhé části – k problému slavení. Autor sice dochází k tomu, že se mu ztotožňuje „slavení“ v náboženském smyslu s katolickým pojetím volného času (pokud jsem se práci jako celku snažil porozumět), toto ztotožnění na mě však nepůsobí příliš přesvědčivě.

Pokud se týká struktury, práce je členěna na dva hlavní celky – „Vývoj postoje k práci a k volnému času“ a „Slavení v židokřesťanské tradici“, postrádám však při čtení jednoduchou logiku spojení obou částí. První část pak obsahuje 7 kapitol, autor se zde zabývá společností výkonu, etikou výkonu katolickým pohledem na svět práce, vztahem práce a volného času, katolickým pohledem na svět volného času (zde však najednou problematikou her aniž tuto problematiku před tím pojednal v obecné poloze, podobně spolky, média apod. Násilně na mě působí např. přechody částí 1532 a 1533). Následuje překvapivě kapitola o sportu a za ní (proč ?) kapitola o slavení. Druhá část (slavení v židokřesťanské tradici má z mého pohledu jednoduchou logickou strukturu – dvě části, šabat a neděle.

K formálnímu zpracování – autor zřejmě vychází ze tří základních monografií (Weber, Opaschowski a Bleinstein), jejichž texty parafrázuje. Tento způsob není pro čtenáře příliš snadný – a je nakonec i zavádějící, čtenář má dojem že čte autorovy myšlenky a v poznámce se doví, s čím si je může srovnat. Když jsem si v jednom případě (Pieper) vzal originální text, shledal jsem, že jde o trochu násilnou parafrázi (vlastní text působil srozumitelněji); doporučoval bych spíše literaturu „promyslet“, v textu přímo uvést co který autor uvádí, případně doložit citací. Někde autor zřejmě zůstal příliš pod vlivem překládaných autorů - markantní s. 50 „manipulace probíhá zjevně v socialistických státech“ – Bleisteinova publikace z níž jsou tyto stránky prepisovány pochází ze 70tých let.; texty přebírané od Binkowského působí příliš kategoricky, přímočarými tvrzeními aniž by tvrzení byla diskutována, proloženy jsou pak žánrově normativními ideály církevních dokumentů – to vše v souvislém toku textu. Jako problematické vidím řadu tvrzení, která nejsou nijak diskutována, předpokládá se (do jaké míry odůvodněné?) že každý čtenář je pojme jako „z názoru zřejmá“ (s. 47 „Na výkon orientovaný člověk nemá smysl pro hru“; s. 51 první odst. kap. 1542; apod.). Na s. 33 autor cituje LE (JPII), je pro mě otázkou, zda autorovy vývody jsou ospravedlnitelné když encyklika je o „lidské práci“. Z hlediska pastorální teologie bych považoval za užitečné všimnout si co na téma Freizeit říká klasika – Handbuch der Pastoraltheologie.

Jako přínosné ovšem vidím, že autor přinesl do našeho prostředí některé úvahy o problematice volného času (v tomto směru byla četba pro mě poučná); oceňuji např. postřeh s.69 bod 215 – srovnání Opaschowského a Fromma (zajímalo by mě zda jde o vlastní nápad autora?).

Po stránce technicko-grafické je práce zpracována pěkně.

Práci doporučuji k obhajobě.

květen 06

Alois Křišťan

